

„Co je bez chvění, není pevné“

Těmito slovy se vyjadřuje Tomáš Halík o náboženské víře. Ovšem s trochou nadšáký je možné tento výrok zasadit do současné situace ve farmacii. Zřejmě vás napadne hned několik paralel. Já bych se zaměřila na tu, která poslední dobou velmi ovlivnila vnímání „léčiva“ z hlediska jeho posuzovaných a hodnocených charakteristik.

Univerzitní farmaceutická výuka praví, že léčivo má být účinné, bezpečné a kvalitní, navíc i nákladově efektivní. Tudiž jinými slovy, za vložené investice získáme fungující, neškodící a kvalitní lék. Myslím, že toto vnímání je stále zakořeněno v myslích nás farmaceutů a konáme každodenně v dobré víře, že takové přípravky máme za tárou.

Naše přesvědčení však v poslední době utrpělo určité šrámy. Doplnky stravy jsou jaksi exkomunikovány z vysoké farmacie, a to oficiálním stvrzením European Food Safety Agency (EFSA, Parma, Itálie), která v posledních letech posoudila několik tisíc zdravotních tvrzení a schválila k prosinci 2012 pouze 222 těchto tvrzení, kterými se mohou doplňky stravy na svých obalech pochlubit. Ty doplňky stravy, které neobsahují látky schválené EFSA (často jsou to vitamíny), jsou odkázány do propadlého farmaceutických dějin. Rychlou záchranou je přidání některých touto agenturou schválených aktivních látek k látkám s neschválenými zdravotními tvrzeními, čímž se na nějakou dobu „uchovají“ doplňky stravy na trhu, ale jistě to není konečné řešení. Problém se tím ale neřeší, existuje i právní zodpovědnost za komunikaci a podávání doplňků stravy z hlediska odborníků, tedy lékárníků.

Snad by se dalo pochopit, že došlo konečně ke spravedlivému odlišení zrna od plev, snad bychom se smířili s tím, že budeme selektivně pracovat s léčivými prvky slova smyslu. Nicméně ani tato výsadní skupina není chráněna před „chvěním“. Toto chvění přichází v podobě výkonné komise Pharmacovigilance Risk Assessment Committee (PRAC), působící pod Evropskou lékovou agenturou (EMA). Tato komise zahájila práci a začala vyhodnocovat bezpečnost léčivých přípravků, které jsou již poměrně dlouho etablované na národních farmaceutických trzích. Právě bezpečnost léčivých přípravků je možné efektivně vyhodnotit až s odstupem času, kdy je přípravek využíván v široké klinické praxi. A tak k velkému údivu se na přetřes dostaly známé a dlouhodobě používané molekuly jako je tetrazepam (z důvodu přehodnocení rizika Stevensova-Johnsonova syndromu, toxické epidermální nekrolýzy, erythema multiforme a polékové vyrážky s vyšší hladinou eosinofilů a celkovými projevy [DRESS syndrom]), systémově podávaný diklofenak (přehodnocení kardiovaskulárního rizika), dále přípravky s obsahem kodeinu určené pro děti k tlumení bolesti (přehodnocení rizika vzniku závislosti morfinového typu). Přehodnocení nejsou ušetřena ani krátkodobě působící β -mimetika (přehodnocení rizika kardiovaskulární bezpečnosti) a na podnět Francie se otevírá otázka bezpečnosti přípravků s diacereinem (přehodnocení rizik jaterního a kožního poškození). Tyto odborné arbitráže jsou nyní čerstvě otevřeny a v průběhu roku 2013 uvidíme, jakým způsobem bude EMA postupovat v oblasti přehodnocování bezpečnosti léčiv. Jak je zřejmé, ani statut léčiva není nedotknutelný, i zde jsou témata k dalším odborným zamyslením a inspiracím, a výstupy Evropské lékové agentury budou mít dopady na klinický osud těchto léčiv, tedy i na lékárenství. Necháme se překvapit, zda chvění upevní pozici těchto léčiv na farmaceutickém trhu, nebo naopak. Co je bez chvění, není pevné. ...

Edukafarm již tradičně nabízí výsledky projektu „Co lékárníci doporučují“, který se uskutečnil již pátým rokem a každoročně přináší vyhodnocení vašich preferencí při expedici léčiv a doplňků stravy. Jedná se o skutečně jedinečný dotazníkový celorepublikový systém, kdy odborníci z lékáren zaznamenají přípravky, do kterých vložili svou důvěru na základě odborných znalostí. Tento projekt není marketingovým průzkumem ani nekopíruje data IMS, ale čistě sleduje naše odborné preference. Porovnejte si své preference s preferencemi svých kolegů. Zajímavý je pohled do diferenciace probiotik podle účelu použití, dále také vývoj v oblasti chondroprotektiv či imunostimulace. Mění se preference, objevují se nové přípravky, které získávají vaši důvěru, a to vše monitorujeme a přehlednou formou Vás informujeme.

Doba se mění, Edukafarm ale zůstává stálící a vaším průvodcem v lékárenství a medicíně. Děkujeme za vaši náklonnost a důvěru v naši společnou práci.

PharmDr. Lucie Kotlářová, šéfredaktorka
lucie.kotlarova@edukafarm.cz

Existuje šetrná a účinná léčba bolestí pohybového aparátu?	2
Prevence a léčba chřipky pohledem lékárníka	4
Terapeutické protokoly v pediatrické praxi – 1. část	6
Význam vitaminů ve farmakoterapii	8
Vitamíny ve výživě gravidních a kojících žen	10
Léčivé rostliny s obsahem vitaminů	12
Vitamíny v magistraliter receptuře	14
Zvláštnosti v klinické výživě podávané při selhání ledvin	16
Vzdělávací akce jaro-léto 2013	17
Možnosti řešení iatrogenního navození alopecie při léčbě takrolimem	18
Rx recepty a Private & national health service	20
Poradna	22
Dohled nad léky chrání pacienty	24
Types of medicines and care card	26
Nezapomenutelné osobnosti medicíny a farmacie II	28
Lékárníci doporučují 2012 - výsledky průzkumu	29
Ibalgín - osvědčený pomocník při bolestech hlavy	33
Condrosulf 400 - vítěz při bolestech kloubů	34
Tantum Verde® - stálice na nebi orálních antiseptik	36
Při bolestech zubů Nalgésin® S vítězí délkou účinku	38
Horečka u dětí - vítězství Nurofenu pro děti	40
Guna-Flam – profil přípravku	42
Simetikon – osvědčené deflatulens s dlouhou tradicí	44
Vysokodávkovaný vitamin C – zapomenutý poklad ve farmakoterapii	46
Bolest a horečka u dětí	48
Imunoglukan a akutní respirační infekce	50
Význam železa	52
Femibion Železo Ferrochel – profil přípravku	53
Srovnávací hodnocení přípravku Gunaprevac a vakcíny v prevenci chřipkového syndromu v dětském věku	54
Panadol Novum – technologie Optizorb	56
Rhinosinusitis v dětském věku	58
Nasivin Sensitive 0,05% – profil přípravku	59
Léčba chřipky a nemoci z nachlazení	60

Koncepce

periodická forma edukace v oblasti OTC + Rx léčiv z pohledu farmakologie a klinické praxe

Cílová skupina

odborní pracovníci lékáren

Náklad

8 000 výtisků

Distribuce

zdarma na adresy lékáren a předplatné pro odbornou veřejnost

Vydavatel

Edukafarm spol. s r. o.,
kancelář: V areálu 1243, Jesenice, okr. Praha západ
telefon: 224 252 435, fax: 225 516 048, e-mail: edukafarm@edukafarm.cz

Edukační partner PHARMOS

Marketing a inzerce

ing. Renata Podracká, telefon: 724 261 177,
e-mail: renata.podracka@edukafarm.cz

Ředitel společnosti

PharmDr. Zdeněk Procházka

Šéfredaktorka

PharmDr. Lucie Kotlářová

Předseda redakční rady

Prof. RNDr. Dr.h.c. Jaroslav Května, DrSc., FCMA

Odborná redakce

MUDr. Pavel Kostíuk, CSc.
PharmDr. Vladimír Végh
Robert Jirásek
MUDr. Jiří Slíva, Ph.D.

Grafická úprava

Ing. Jindřich Hurt
Číslo 1, ROČNÍK 11, 2013

Registrováno pod č. MK ČR E 10652, ISSN 1213-1717

Redakční rada

PharmDr. Jitka Čupáková
MUDr. Tomáš Fait, Ph.D.
PharmDr. Daniela Fialová, Ph.D.
MUDr. Pavel Frühauf, CSc.
Mgr. Jana Gregorová
PharmDr. Milada Halačová, Ph.D.
PharmDr. Dagmar Jankovská, Ph.D.
PharmDr. Květoslava Karásková
MUDr. Eva Klimešová
MUDr. Jiřina Kosová
Prof. MUDr. Miroslav Kršík, DrSc., FCMA
Prof. MUDr. Milan Lukáš, CSc.
PharmDr. Bc. Ivana Minarčíková, Ph.D.
RNDr. Marek Petráš
Doc. MUDr. Vít Petrů, CSc.
Prim. MUDr. Petr Pícha
PharmDr. Petra Procházková
Prof. MUDr. Hana Rosolová, DrSc., F.E.S.C.
MUDr. Bohumil Skála, Ph.D.
PharmDr. Josef Suchopár
Prof. RNDr. Václav Suchý, DrSc.
PharmDr. Martin Šíma
Mgr. Karel Šlégr
PharmDr. Jana Švejdová
Mgr. Drahomíra Tluchořová
Eva Turjaková
MUDr. Dana Vondráčková
PharmDr. Pavlína Zálešáková